

DEBRECENI
EGYETEM

A DEBRECENI EGYETEM SZAKKOLLÉGIUMAINAK I. TUDOMÁNYOS KONFERENCIÁJA

KONFERENCIAKÖTET

2020.

**A DEBRECENI EGYETEM SZAKKOLLÉGIUMAINAK
I. TUDOMÁNYOS KONFERENCIÁJA**

KONFERENCIAKÖTET

Debrecen
2020

Szerkesztő:
 Dajnoki Krisztina
 Felföldi János

Konferencia szervező bizottság:

elnök: Felföldi János
 társ-elnök: Szűcs Lászlóné Siska Katalin
 tag: Dajnoki Krisztina
 tag: Molnár Adrienn
 tag: Kőrösi Zoltán

ISBN 978-963-490-222-5

ISBN 978-963-490-223-2 (online)

© DE GTK Ihrig Károly Szakkollégium

Kiadja a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kara

Felelős kiadó: A kar dékánja

Center-Print Nyomda, Debrecen

2020

TARTALOM

A KÖZÉPISKOLÁSOK EGÉSZSÉGMAGATARTÁSA	5
<i>Boros Tamás Ihrig Károly Szakkollégium</i>	
A VEGANIZMUS, MINT ÉLETSTÍLUS JELLEMZŐI ÉS A VEGÁN ÉLETMÓDOT KÖVETŐK FOGYASZTÓI MAGATARTÁSA	14
<i>Czevár Alexandra Ihrig Károly Szakkollégium</i>	
ÉRVEK ÉS ELLENÉRVEK A MESTERSEGES INTELLIGENCIA BÜNTETŐJOGI SZANKCIONÁLHATÓSÁGÁVAL KAPCSOLATBAN	25
<i>Erdős István Praetor Szakkollégium</i>	
SHAPING THE INSTITUTION OF FIRST LADYSHIP – MARTHA WASHINGTON AND LUCY HAYES	37
<i>Farkas Diána Bán Imre Kultúratudományi Szakkollégium</i>	
VARIÁCIÓK CSEHOVRA VLAGYIMIR SZOROKIN „JUBILEUM”	46
<i>Furó Ágnes Bán Imre Kultúratudományi Szakkollégium</i>	
AZ ISKOLAI KÖZEG HATÁSA A FIATALOK RIZIKÓMAGATARTÁSÁRA	52
<i>Horváth Cintia Verzár Frigyes Szakkollégium</i>	
AZ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS ÚJJÁSZERVEZÉSE ÉSZAK-ERDÉLYBEN A MÁSODIK BÉCSI DÖNTÉS UTÁN	61
<i>Joó László Ádám Praetor Szakkollégium</i>	
LEVÉLZÖLDSÉG FAJOK BELTARTALMI ÉRTÉKEINEK ALAKULÁSA	68
<i>Kovácsné Madar Ágota, Takácsné Hájós Mária Tormay Béla Szakkollégium</i>	
KÍSÉRLET EGY 19. SZÁZADI MAGYAR NÉPSZÍNŰ ELEMZÉSÉRE – FOGALMI MAGYARÁZATOKKAL	75
<i>Lengyel Emese Bán Imre Kultúratudományi Szakkollégium</i>	
TÖRZS ÉS ALSÓVÉGTAG STABILITÁSÁNAK VIZSGÁLATA A LABDAJÁTEKOSOK KÖRÉBEN	86
<i>Lepp Kitti, Dr. Némethné Dr. Gyurcsik Zsuzsanna Nyirkos István Sporttudományi Szakkollégium</i>	
KALANDOZÁS A NANOVIÁGBAN, PÓRUSOS ANYAGOK VIZSGÁLATA KÜLÖNLÉGES MÓDSZEREKKEL	93
<i>Papp Vanda, Kéri Mónika, Forgács Attila, Len Adél, Dudás Zoltán, Pavel Gurikov, Kalmár József Hatvani István Szakkollégium</i>	
A 20. SZÁZADI MAGYAR KONCERTFÜVŐSZENE VÁLTOZÁSA LENDVAY KAMILLÓ CONCERTINO CÍMŰ MŰVÉNEK TÜKRÉBEN	106
<i>Radócz Miklós Guhyás György Szakkollégium</i>	
AZ ATATÜRKI NŐI EMANCIPÁCIÓ JANUS ARCA	114
<i>Dr. Szűcs Lászlóné Dr. Siska Katalin Praetor Szakkollégium</i>	
TURISZTIKAI TÚLTÉLTETTSÉG - AZ ELMÚLT ÉVEK TAPASZTALATAI	135
<i>Tóth Andrea Ihrig Károly Szakkollégium</i>	

Bevezetés

Az 1940. augusztus 30-án Bécsben kihirdetett döntőbizottsági határozat, amely *második bécsi döntés* néven van jelen a köztudatban, olyan változási hullámot indított be az érintett földrajzi területen, amely azóta számos kutatót inspirált tudományos igényű munkák elkészítésére. A döntés nemcsak a legjelentősebb területi revíziós siker¹ volt, amelyet a trianon utáni Magyarország elkönyvelhetett, hanem hatalmas feladat is, hiszen minél hamarabb vissza kellett illeszteni a Magyar Királyságba a *Partium* és *Erdély* visszaszerzett részeit.² A változás az élet szinte minden területét érintette: a hivatalos nyelv ismét a magyar lett, a lejt felváltotta a pengő, át kellett alakítani az iskarendszert, infrastrukturális fejlesztéseket kellett foganatosítani, és a közutakra nézve újra bevezették a bal oldali kötelező haladási irányt. A feladat nagy terhet rótt a jogalkotókra, ami abból kitűnik, hogy a *Budapesti Közlönyben* hónapokon át szinte naponta hirdettek ki rendeleteket, amelyek a visszacsatolást voltak hivatottak elősegíteni. Az Országgyűlés ezt megkönnyítendő fogadta el a *román uralom alól felszabadult keleti és erdélyi országrésznek a Magyar Szent Koronához visszacsatolásáról és az országgal egyesítéséről* szóló 1940. évi XXVI. törvénycikket, amelynek 3. §-a felhatalmazást adott a kormánynak mindazon intézkedések megtételére, amelyek a terület törvénykezésének *„az ország fennálló jogrendszerébe való beillesztése végett szükségesei”* voltak. A visszacsatolást követően újjászervezték a közigazgatást, megoldást találtak az országgyűlési képviselő problémájára, azonban a harmadik hatalmi ág, a bíraskodás megszervezését is mihamarabb véghez kellett vinni, mivel a kor magyar polgári állama sem működhetett volna a magánjogi viták rendezésére és az állami kényszermonopólium érvényesítésére szolgáló bírósági rendszer fennállása nélkül. A bevonuló Honvédség által működtetett katonai közigazgatás idején a katonai törvényszékek láttak el ítélezési feladatokat büntető ügyekben, majd 1940. november végétől a polgári bíróságok döntöttek magánjogi és büntető perekben egyaránt. Ehhez kevesebb, mint három hónap alatt el kellett kezdeni harmonizálni az anyaországi és a helyi anyagi jogot (ez jóval több időt igényelt), hatályba kellett léptetni (újra) az eljárásjogi törvényeket, és a bírósági rendszer újjászervezése sem volt nélkülözhető.

¹ Több mint 43 ezer négyzetkilométernyi terület tért vissza a magyar állam fennhatósága alá, amely lélekszámában is meghaladta az 1938-ban, 1939-ben és 1941-ben visszatért területeket.
² Az országrész „Észak-Erdély” elnevezése a tárgyalt időszakban vált földrajzi fogalomból politikai fogalomká, hiszen sem azelőtt, sem azóta nem fordult elő, hogy Erdély kettéosztva két állam fennhatósága alatt álljon. Azt sem lenne érdemes elhallgatni, hogy Nagyszalonta, Nagyvárad és Szatmárnémeti környéke, bár Észak-Erdéllyel együtt tért vissza, a történelmi Partiumban fekszik, és éppen ezért a hivatalos megfogalmazás szerint „a román uralom alól felszabadult keleti és erdélyi országrész” névvel illették az ekkor visszaszerzett területet (Joó, 2019, 45.).

Jelen dolgozatban az igazságszolgáltatás újjászervezésének egyes állomásait foglalkozom, kitérve az előző bekezdésben említett állami feladatok megoldására. Mivel a témával napjainkban igen kevesen foglalkoznak,¹ ez az írás további kutatások alapjául szolgál.

Igazságszolgáltatás a katonai közigazgatás idején

A Honvédség szeptember 5. és 13. között foglalta el a határozatban kijelölt területet, amelyen a bevonulással párhuzamosan lépett hatályba a katonai közigazgatás és bíraskodás. A 6.440/1940. M. E. számú kormányrendelet a rögtönbíráskodási kiterjesztette az említett területekre is, tehát bizonyos bűncselekmények (például löfleggyverrel, robbantószerrel vagy robbanóanyag felhasználásával elkövetett emberölés, hatóságok ellen felfegyverkezve elkövetett erőszak, a honvédelem érdekét veszélyeztető rongálás) miatt indult perekben kizárólag a katonai rögtönítélő bíróságok ítélezhettek. Egyéb büntető perekben katonai büntető bíróságok járhattak el, mivel a meglévő román bíróságok (amelyek felett a katonai közigazgatási hatóságokat felügyeleti és ellenőrzési jog illette meg) ezirányú tevékenysége fel lett függesztve, és csupán támogató szerepük maradt (iratszolgáltatás, nyomozási cselekmények elvégzése, felvilágosítás adás stb.). Polgári peres és nem peres ügyekben korlátozva maradt fenn a hatáskörük, ugyanis előbbi kategóriában csak olyan sürgős ügyekben járhattak el, amelyek tartáshoz és fenntartáshoz szükséges követelésekre irányultak. Nem peres ügyekben szintén a halasztást nem tűrő intézkedéseket lehetett teljesíteniük, amely körbe többek között a bizonyítás-felvétel és a követelések biztosítása végett szükséges intézkedések tartoztak. Továbbá telekkönyvi bejegyzéseket foganatosítani, árveréseket elrendelni és megtartani sem lehetett. Ugyancsak függőben kellett hagyni az iratok fellebbviteli bírósághoz terjesztését.

A polgári peres és nem peres ügyekben a megszálláskor hatályban volt jogszabályokat kellett alkalmazni azok kivételével, amelyek a főhatalom változása következtében a dolog természeténél fogva már nem voltak alkalmazhatók. Ezek helyett a magyar jogot kellett alkalmazni. (Sárándi. 2016. 318-319.)

Az újjászervezett bírósági rendszer

Bár szükséges volt ideiglenesen, korlátozott hatáskörrel fenntartani a román igazságszolgáltatási rendszert, nyilvánvaló volt, hogy a román állam bíróságainak rövid időn belül meg kell szűnnie az állami főhatalom megváltozása következtében. Alig több mint két évtized telt csak el azóta, hogy a terület Románia részévé vált, így kínálkozott a

¹ Nemrég jelent meg a Dr. Veress Emőd által szerkesztett *Erdély jogtörténete* című kötet (Forum Iuris, Kolozsvár, 2018.), amelynek szerzői foglalkoznak a témával, illetve vannak, akik közjótörténeti megközelítésű munkáikban érintik a jogtörténeti vonatkozásokat.

XXVI. fejezete tartalmazta.

hetőség, hogy az 1920 előtti, és az anyanyelvben azóta is kennele megszokott

Átmeneti bíróság, azaz az átmeneti bíróságok feladata az átmeneti időszakban a bírósági rendszert átállásig tartó időszakban.

A 7.810/1940. M. E. számú kormányrendelet Kolozsvárott, Nagyváradon és Marosvásárhelyen ítéltáblák felállítását írta elő, valamint ezek mellett főügyészségek létrehozását. Tizenegy törvényszék, ezek mellett ugyanennyi ügyészség, valamint megvénhét járásbíróság⁵ is létesült a rendelet alapján, amelyek november 26-án kezdtek meg a működésüket⁶ a polgári közigazgatás elindulásával egy napon.

A Kolozsvári Igazságügyi Palota
Forrás: Zempléni Múzeum

A korábbi épületek rendelkezésre álltak, mint például a kolozsvári Igazságügyi palota, ahol újra helyet kapott a járásbírószék, a törvényszék, az ítélőtábla és az utóbbi kettő mellett működő ügyvédszék és főügyészség.

mellett működő ügyesség és ügyesség. december 31-ig ideiglenes jelleggel azok Bírói vagy ügyészi kinevezéseket 1943. december 31-ig ideiglenes jelleggel azok kaphattak, akik 1940. augusztus 30-án a román jogszabályok alapján erre alkalmasak voltak, illetve azok is, akik korábban valamely román ügyvédi kamarában legalább hat évig be voltak jegyezve. Mindkét esetben meg kellett felelniük a magyar jogszabályok egyéb rendelkezéseinek. A bírák és ügyészek mindössze 16,4 %-a származott az anyaország területéről, a többiek nagy része minden bizonnyal a visszacsatolt területekről származott. Ez az arány sokkal kedvezőbb volt, mint a közszolgálati vagy Dél-Erdélyből származott.

5 Mivel a büntető ügyek nagy része a törvényszékek hatáskörébe tartozott, járási ügyességek helyett itt is

6 A 61 800/1940. I. M. számú igazságügy-miniszteri rendelet alapján.

tisztviselőké, akiknek egyneként az anyaországból nevezték ki (Csilléry, 2006, 79.). Az észak-erdélyi jogászság rekrutációs bázisát jelentősen erősítette az 1940. évi XXVIII. törvénycikk, amely a Ferencz József Tudományegyetem Kolozsvárra való visszahelyezéséről rendelkezett, és a jog- és államtudományi kar fennmaradásáról is gondoskodott.⁷

Némi problémát jelentett azoknak a segédbíróknak (albíróknak) az elhelyezése, akik Romániában a bírói kar tagjai voltak, azonban a főhatalom megváltozása következtében (mivel ez a tisztség Magyarországon sosem volt ismeretes) nem pályázhattak bírói állásokra, ugyanakkor bírói tükárnak sem, csak fogalmazónak vették fel őket (ráadásul ideiglenes jelleggel), ami lefokozásként érte őket (Sárándi, 2016, 310-313.). Nagyívű bírói pályát futott be id. dr. Vékás Lajos, aki 1911-től tanácsjegyző, 1913-tól pedig járásbíró volt Kolozsváron, ahol 1915-től 1920-ig törvényszéki bíróként szolgált, majd a „magánszektorban” helyezkedett el a Minerva Rt. vezetőjeként (ekként a magyar nyelvű könyvkiadást szolgálta). 1940-ben a Kolozsvári Kir. Ítéltábla elnökévé nevezték ki az igazságügy-miniszter, majd 1941-ben a kormányzó, amely tisztségét 1944-ig töltötte be (Veress, 2019, 7.). Az elnök köszöntő beszédében „a magyar bíró hivatásáról beszélt, elítélve azt a korrump szellemet, melynek húsz éven át nemcsak szemtanú, de áldozatai is voltunk. A nagyszabású beszéd után a bírák hivatali fogadalmának letétele következett.” (Magyar Lapok, 256. szám, 6.)

A polgári büntető bíraskodás

1940. november 26-án a bíróságok büntető kollégiumai is megkezdték működésüket a bírósági és ideiglenesen kinevezett bírókkal, akiknek nem jelenthetett nagy kihívást a *bűnvádi perrendtartásról* szóló 1896. évi XXXIII. törvénycikk alkalmazása, hiszen 1925-ig változatlan formában, 1936-ig pedig jelentős részben hatályban volt a partiumi és erdélyi területeken (Veress, 2018, 424-428.). A jogszabályt a magyar polgári büntetőbíraskodás működésének megkezdése tárgyában hozott 7.980/1940. M. E. számú rendeletben foglalt kiegészítésekkel kellett alkalmazni, ami elengedhetetlen volt a jogrendszerek közötti áttérés végett. A katonai büntető bíróságok az előtti folyamatban lévő és egyébként polgári büntető bíróságok hatáskörébe tartozó ügyeket áttették az illetékes járásbíróshoz vagy törvényszékhez.

A jogszabály első szembeötölő rendelkezését a magyar anyagi jogi szabályok kiterjesztése körében találjuk, ugyanis a rendelet előírta, hogy a főhatalom átvétele napjának azt a napot kell tekinteni, amelyen a Honvédség bevonult az adott területre. Mivel kilenc nap alatt ment végbe a bevonulás, vita adódhatott abból, hogy a bűncselekmény elkövetésének helyszínét belföldnek vagy külföldnek kell-e tekinteni, és így a magyar vagy még a román anyagi jogot kell alkalmazni a büntetőeljárásban. E tekintetben az igazságügy-miniszter állásfoglalása kötelező volt az eljáró bíróságokra.

A rendelet egy kivételes jogorvoslati lehetőséget biztosított azok számára, akiknek ügyében a román bíróságok már jogerős ítéletet hoztak: kérhették annak megállapítását, hogy a terhükre rótt bűncselekményt nem követték el, vagy hogy az elkövető „bűnössé

⁷ Az 1940/41-es tanévben az 1480 joghallgató a teljes hallgatói létszám felét tette ki (Gaal, 2012, 103-104.).

alkalmazása nem felel meg a magyar törvényekben megnyilvánult jogi felfogásnak”. Amennyiben a kettő közül valamelyik bebizonyosodott, a terhelt mentesült minden határozatos jogkövetkezmény alól.

ezes körben jelent meg az opportunitás elve, ugyanis azokban az esetekben, amelyekben a bűncselekményt a főhatalom átvételét megelőzően követték el, és a felelősségre vonás elmaradásától a tettes jogkövető magatartását lehetett várni a továbbiakban, az eljárást nem lehetett (!) megindítani. Továbbá nem lehetett folytatni az eljárást azokban az ügyekben, amelyekben korábban a román bíróságok nem jogerős ítéletet vagy megszüntető végzést hoztak, és az eljárás lefolytatását a közérdek nem kívánta meg. Ha a letartóztatást, a részben vagy egészben „kiállott” büntetést a magyar jog szempontjából kielégítő megtorlásnak lehetett tekinteni, szintén kizáró akként kellett értékelni. Ezek a rendelkezések amellett, hogy csökkentették a bíróságok és az ügyészségek ügyterhét (amire ebben a kezdeti időszakban nagy szükség volt), némi népszerűséget is szereztek a magyar államnak azok körében, akik nem fogadták jó szívvel a hatalomváltást. Ehhez járult az is, hogy a kormányzó kegyelemben részesítette azokat, akik kisebb súlyú vétségek és kihágások elkövetése miatt álltak büntetés terhe alatt.⁸

A román bíróságok vagy hatóságok által beszerzett bizonyítékokat a magyar bíróságok és ügyészségek felhasználhatták, azonban ezzel kapcsolatban minden esetben meg kellett hallgatni a feleket. Ha a bizonyítékok ellen kifogással éltek, a bíróságok az ügy összes körülményeire tekintettel mérlegeltek, hogy szükséges-e a bizonyítás részben vagy egészben való újbóli lefolytatása.

A polgári peres és nem peres eljárások

Ahogy a bűnvádi eljárásra, úgy a polgári perrendtartásra vonatkozó jogszabály sem vesztette hatályát az 1920-as impériumváltás következtében: a korábban Magyarországhoz tartozó területeken továbbra is a Plósz-féle Pp-t alkalmazták a bíróságok, így amikor 1940-ben az északi részek visszatértek a magyar állam fennhatósága alá, a polgári eljárási szabályok nagy vonalakban ugyanazok voltak, mint az anyaországban.⁹ A bíróságok a polgári peres eljárás és egyes nemperes eljárások szabályozása tárgyában hozott 8.220/1940. M. E. számú kormányrendeletben foglalt eltérésekkel alkalmazták a polgári perrendtartásról szóló 1911. évi I. törvénycikket. Ez a kiegészítő jogszabály sokkal több eltérést tartalmazott, mint a 7.980/1940. M. E. számú rendelet, hiszen a Pp. által szabályozott eljárások is sokszínűbbek voltak.

A román bíróságok előtt megkezdett ügyeket automatikusan áttették az illetékes magyar bíróságokhoz, azonban, ha az ügyben a magyar jog szerint hatósági eljárásnak volt helye, akkor a megfelelő hatósághoz. Romániában már léteztek munkaügyi különbíróságok, így ezeknek a folyamatban lévő ügyekben a rendes bíróságok jártak el a továbbiakban. Míg a büntető eljárás tekintetében az adott földrajzi területre való bevonulás számított jelentős dátumnak, addig a polgári eljárásokban a döntés kihirdetésének napja, azaz 1940.

⁸ A Budapesti Közlöny 1940. szeptember 15-ei 209. számában lett kihirdetve.

⁹ Dél-Erdélyben 1943-ban lépett hatályba az 1865-ös román polgári perrendtartás (Veress, 2018, 467.).

augusztus 30. jelentett választóvonalat. Például az emel korábban megkezdett, de le nem járt határidők november 26-án, a bíróságok munkájának megkezdése napján újra kezdődtek.

A rendelet a pertárgyérték és az elveszett iratok pótlása mellett kitért a házassági perekre és a végrehajtási záradékokkal ellátott váltók kérdésére is, valamint rendelkezett olyan jogorvoslati lehetőségekről, mint a fellebbevitel és a perújítás. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy az 1940. évi XXVI. törvénycikk akképp rendelkezett, hogy a kormány további rendelkezéséig a román jogszabályok maradtak hatályban a visszacsatolt területen, tehát sem a bíróságokat sem a jogkereső közönséget nem terheltek azzal, hogy az eljárási szabályokban történt változások mellett az anyagi jogi szabályok megváltozására is legyenek figyelemmel. Utóbbira a következő évben került sor, ami az Osztrák Polgári Törvénykönyv erdélyi nyolc évtizedes alkalmazását törte meg, úgy, hogy nem kódexet, hanem egy sor kisebb jogszabályt és szokásjogot léptetett a helyébe.

Összegzés

A magyar kormánynak hatalmas feladatot jelentett 1940-ben minél rövidebb idő alatt beilleszteni a második bécsi döntés által visszajuttatott területet az ország jogrendszerébe. Bár több jogszabály még a trianon utáni években is hatályban maradt ezeken a területeken, a Románia részeként töltött bő két évtized nem múlt el nyomtalanul. Az élet minden területére kiterjedt változást ebben a dolgozatban elsősorban az igazságszolgáltatás, azon belül is a bíróságok újjászervezésével kapcsolatban vizsgáltam, kiemelve azokat a rendelkezéseket, amelyek hidat képeztek a két állam jogrendszere között. A legjelentősebbek közé tartoznak a polgári büntető, a peres és a nem peres eljárások ideiglenes kiegészítéséről szóló kormányrendeletek, amelyek egyebek mellett nagy hangsúlyt fektettek a hatáskör és az illetékesség kérdésére, mivel számos polgári és büntető ügyet a korábbi román bíróságoktól vettek át, és az újonnan indult ügyek közül is sok a román jogrendszerben gyökerezett, amely a frankofón jogcsaládba tartozott, szemben a germán típusú magyarral.

Huszonkét év alatt ezen a földrajzi területen jelentősen lecsökkent a magyar jogászok számaránya mind a bíróságokon, ügyészségeken és ügyvédi kamarákban, amit a kinevezési előfeltételek ideiglenes módosításával és a kolozsvári jogátszervezés újjászervezésével próbáltak orvosolni. Az igazságügyi épületek homlokzatára ismét a hétszer vágott mezős címer került, belőlük pedig visszaköltözött az a bíróság, amely a *Magyar Szent Korona* nevében hozta ítéleteit.

Irodalomjegyzék

Csilléry Edit (2006): Közalkalmazottak és köztisztviselők Észak-Erdélyben a második bécsi döntést követően. Limes – Tudományos Szemle, 19. évf., 2006/2. 74. 79.
Dr. Vékás Lajos ítélőtáblai elnök beiktatása. Magyar Lapok, IX. évf., 256. szám, (1940. november 28.) 6.

Rad György (2012): Egyetem a Parkas utcában, A kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem történelmi, korszakai és vonzatai, Scientia Kiadó, Kolozsvár
Rad László Ádám (2019): Észak-Erdély visszacsatolásának jogszabályi háttere. In: Dr. Szűcs Lászlóné Dr. Siska Katalin – Talabos Dávidné Dr. Lukács Nikolett (szerk.): A jog tudománya, a mindennapok joga II. Konferenciakötet. Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Debrecen

Radai Tamás (2016): Levezényelt visszacsatolás, A magyar katonai közigazgatás Észak-Erdélyben, 1940. Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda
Veress Emőd (2019): Köszöntő. In: Veress Emőd (szerk.): AD SALUTEM CIVIUM INVENTAS ASE LEGES Tisztelő kötet Vékás Lajos 80. születésnapjára. Forum Iuris, Kolozsvár
Veress Emőd (szerk.) (2018): Erdély jogtörténete. Forum Iuris, Kolozsvár

Jogszabályok:

1940. évi XXVI. törvénycikk a román uralom alól felszabadult keleti és erdélyi országrészek a Magyar Szent Koronához visszacsatolásáról és az országgal egyesítéséről

1940. évi XXVIII. törvénycikk a Magyar Királyi Ferenc József Tudományegyetem újjászervezéséről és a Magyar Királyi Horthy Miklós Tudományegyetem felállításáról

A m. kir. minisztérium 6.440/1940. M. E. számú rendelete a rögtönbíráskodás kihirdetésének a Magyar Szent Koronához visszacsatolt keleti és erdélyi területekre kiterjesztése tárgyában.

A m. kir. minisztériumnak 7.810/1940. M. E. számú rendelete a keleti és erdélyi országrészek a Magyar Szent Koronához visszacsatolásával kapcsolatos igazságügyi szervezeti rendelkezések tárgyában.

A m. kir. minisztériumnak 8.220/1940. M. E. számú rendelete a Magyar Szent Koronához visszacsatolt keleti és erdélyi országrészen a polgári peres eljárás és egyes nemperes eljárások szabályozása tárgyában.

A m. kir. minisztériumnak 7.980/1940. M. E. számú rendelete a Magyar Szent Koronához visszacsatolt keleti és erdélyi területen a magyar polgári büntetőbíráskodás működésének megkezdése tárgyában.

A m. kir. igazságügyminiszternek 61.800/1940. I. M. számú rendelete a Magyar Szent Koronához visszacsatolt keleti és erdélyi országrészen a királyi bíróságok és a királyi ügyészségek működésének megkezdése tárgyában.